

Občasník č.3

Září 2001

Co bylo v létě a na podzim

Prázdninové dny uplynuly tradičně nesmírným tempem a již skoro měsíc získávají nové vědomosti žáci v naší škole. Ti z nich, kteří pokračují v docházce určitě zaznamenali vně i uvnitř školy tyto změny oproti stavu před prázdninami u vchodu byly omítnuty boční zídky schodiště, položena zámková dlažba. V 1. patře byla původní místnost pro školní družinu vybouráním dvou zdí bývalého kabinetu zvětšena pro zřízení počítačové učebny. V suterénu bylo v nové učebně dílen instalováno umývadlo, v původních prostorách dílen, nyní sloužících pro školní družinu a na chodbách byla opravena omítka stěny s okny, položena nová podlahová krytina a prostory byly vymalovány. Pro pracovníky školy byl vytvořen kout se sprchou a umyvadlem. Hodnota těchto prací je 260 000,- Kč. K dokončení díla přispěly úklidem p. Hillová a p. Ručková, za což zasluhují srdečné poděkování.

Rovněž ve zdravotním středisku došlo k úpravě interiéru. V zubní ordinaci byla instalována skříňka se dvěma dřezy, položena nová podlahová krytina (i v zádveři u bočního vchodu) a místnost byla vymalována. V suterénu byla v chodbě opravena omítka. Cena za vykonané dílo je 46000,- Kč.

I na budovu obecního úřadu se dostalo, byly zazděny vestavěné skříně pro zamezení úniku tepla a zámkovou dlažbou upraveny podesta schodiště pře objektem, celkem z a16500,- Kč.

Všechny uvedené práce vykonal a zajistil ve výborné kvalitě pan Malkovský se svými spolupracovníky- našimi občany. Všem jim patří poděkování.

Firma Ing. Jiří Vala úspěšně pokračuje ve stavbě chodníku, jeho polovina je již hotova a do konce září bude zahájena stavba vodovodu v lokalitě Na Rybníčku. Obě akce budou hotovy do konce října letošního roku.

Na základě výsledků výběrového řízení provede firma Tech Invest s.r.o., 28. října 248, Ostrava Mariánské Hory zateplení vnějšího pláště a vrchního stropu Kulturního domu včetně výměny oken, výměny plechových plechových dachmanů na pálenou tašku, změnu nové střechy za sedlovou nad restaurací Nautilus a stavební úpravy kuchyně dle současných hygienických požadavků včetně vzduchotechniky, vše za celkem za 3 665 458,- Kč včetně DPH s ukončením úhrady této částky k 30.6.2002. V současné době tyto práce intenzívně pokračují s termínem dohotovení 31.10.2001.

Doufejme, že počasí bude přiměřeně shovívavé a umožní tento značný rozsah prací dokončit před podzimními plískanicemi.

Do konce roku by měly být zpracovány projekty pro vodovodní a kanalizační řád podél Lul. Lyskovy a II. Etapa chodníku podél ul. Brušperská v úseku ul. Lipová-ul. Včelařská.

Zdá se tedy, že budeme mít co odpovědět zimě, až se nás zeptá....

Pozitivní náladu v podzimním čase přeje

Ing. Václav Zezulka, starosta obce

Informace o dění v obci od 17. zasedání zastupitelstva obce

- zamítnutí poskytnutí dotace na stavbu vodovodů ul. Starodvorská a Na Rybníčku (ministerstvo zemědělství) - zaslána žádost o nové posouzení
- na stavbu vodovodu ul. Na Rybníčku vybrána firma Ing. Jiří Vala - Brušperk, cena 199 500,- Kč včetně DPH
- paní Martina Popelářová schválena jako kronikářka obce od 1.1.2002
- na stavbu chodníku ul. Brušperská vybrána firma Ing. Jiří Vala - Brušperk, cena 1 680 000,- Kč včetně DPH
- provedena kontrola pojistného, nemocenského a důchodového pojištění-opatření k nápravě nebyla uložena - poděkování p.Plačkové
- podány žádosti o finanční podporu z Ministerstva pro místní rozvoj, program TEST na stavbu chodníku ul. Brušperská a opravu budovy KD - 70 % investičních nákladů
- stavební úpravy suterénu budovy ZŠ a úprava počítačové učebny v ZŠ
- nabídka prostor v budově OÚ pro zřízení výdejny léků - lékárna ve Staré Bělé

Usnesení z 18. zasedání zastupitelstva obce Krmelín, konaného dne 8.8.2001

1. Zastupitelstvo obce bere na vědomí:
 - a) kontrolu usnesení ze 17. zasedání zastupitelstva obce
 - b) informaci o dění v obci od 17. zasedání zastupitelstva obce
2. Zastupitelstvo obce schvaluje:
 - a) výkup soukromých pozemků do majetku obce za cenu 50,- Kč/m²
 - parc.č. 1046/4 o výměře 72 m² (ul. Starodvorská, majitelé manž. Bláhovi)
 - parc.č. 531/1 o výměře 836 m² (ul. Hajní, majitelka p. Morysová)
 - b) výsledky výběrového řízení „Stavební úpravy KD v Krmelíně a cenu stavby 3 665 458,- Kč včetně DPH
 1. pořadí Tech Invest Ostrava
 2. pořadí AGC Ostrava
 3. pořadí Ostravské stavby
 - c) rozpočtové opatření č.4/2001
 - d) další odměnu neuvolněným členům zastupitelstva obce za I. pololetí 2001 dle nařízení vlády č. 358/ 2000 ve znění pozdějších předpisů - mimo větší než 50 % neomluvenou neúčast
3. Zastupitelstvo obce ukládá:
 - a) projednat zřízení příchodu k zastávce v Nové Bělé
 - b) projednat možnost umístění dopravní značky „zákaz vjezdu nákladních automobilů“ na ulici Paskovská v obou směrech
 - c) prověřit stavební komisi stav břehu na ulici Na Rybníčku u moštárny

O P A T Ř E N Í

přijata ke zmírnění křivd způsobených osobám, který se musely v letech 1939 - 1945 z důvodů rasové perzekuce ukrývat nebo byly ze stejných důvodů soustředěny ve vojenských pracovních táborech.

Ukrývané osoby a osoby soustředěné do vojenských pracovních táborů, jakožto osoby, jimž byla omezena osobní svoboda jinak ve smyslu ustanovení § 2 odst.1 bod 5 zákona č. 255/1946 Sb., příslušníci československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění zákona č. 101/1964 Sb.

I.

- (1) Za omezení osobní svobody jinak je třeba zejména považovat ukrývané osoby, které prokáží, že měly v Protektorátu Čechy a Morava nebo ve Slovenském státě právní status Žida a zároveň prokáží, že k ukrývání po dobu stanovenou v zákonu skutečně došlo.
- (2) Dalším omezením osobní svobody jinak bylo rovněž umístění osob s právním statutem Žida nebo Roma v pracovních táborech (určených pro Židy a Romy) Protektorátu Čechy a Morava a Slovenského státu. Za omezení osobní svobody jinak je třeba rovněž považovat prokázané ukrývání se nežidovských občanů Protektorátu Čechy a Morava a Slovenského státu, kteří prokáží, že důvodem tohoto ukrytí po zákonem stanovenou dobu bylo jejich závažné zjevné a bezprostřední ohrožení na životě nacistickou nebo fašistickou mocí, a to buď proto, že vyvíjeli po určitou dobu před ukrýváním bojovou nebo politickou činnost proti nacistickým nebo fašistickým okupantům, resp. uskutečnili jednotlivý závažný akt proti nim, nebo skutečnost, že šířili své politické názory nebo národnostní přesvědčení.

II.

- (1) Tato ustanovení Směrnic jsou pouze vodítkem pro diskreční pravomoc posuzovatele jednotlivého případu, přičemž užití diskreční pravomoci v neprospěch žadatele musí být precizně odůvodněno.
- (2) Žádost občanů, kteří požadují vydání osvědčení z důvodů ukrývání, musí obsahovat pravdivé údaje uvedené v dotazníku s podrobným popisem činnosti a níže uvedené důkazní prostředky.
- (3) K ověření uváděných údajů žádající osoby uskuteční Ministerstvo obrany České republiky vlastní šetření ve spolupráci s archivní a spisovou službou Ministerstva vnitra České republiky.
- (4) Žádost o vydání osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. o přiznání statusu československého politického vězně mohou podat osoby, které se ukrývaly po dobu alespoň tří měsíců v době od 15. března 1939 do 4. května 1945 za nelidských podmínek z důvodu rasové, náboženské a národní perzekuce ode dne předvolání (výzvy) k transportu na území tehdejšího Protektorátu a na území bývalého Slovenského Státu, z důvodu perzekuce smíšeného manželství, z důvodu stanných práv na území bývalého Protektorátu, z důvodu zastrášovacích akcí ze strany nacistů jako GITTER I a II, Albrecht, Akce 14 F13, Akce E - 17. září 1942, z důvodů zatýkání - Akce Sokol - 8.10.1941, z důvodu ukrývání se před totálním nasazením nebo po útěku z něho, z důvodů ukrývání se před zatčením pro odbojovou nebo politickou činnost a z důvodů skrývání se za poskytování pomoci ukrývané osobě nebo účastníku odboje. Totéž platí i pro osoby, které se ukrývaly po dobu kratší, utrpěly-li však újmu na zdraví nebo na těle vážnějšího rázu nebo zemřely následkem omezení osobní svobody.
- (5) Za ukrývání jako omezení osobní svobody ve smyslu § 2 odst. 1 bodu 5 zákona č. 255/1946 Sb. lze považovat ukrývání se:

- a) mimo trvalé bydliště nebo
b) v trvalém bydlišti, ale za předpokladu ukrývání se za lidsky nedůstojných podmínek (ve sklepích, bunkrech, jeskyních, púdách, mezi zdmi a v dalších nevhodných prostorách). Za trvalé bydliště podle této směrnice lze považovat i místo obvyklého pobytu.
- (6) Ministerstvo obrany České republiky bude po občanech, žádajících o přiznání statusu československého politického vězně a vydání osvědčení za ukrývání ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 bodu 5 zákona č. 255/1946 Sb., požadovat jeden z následujících důkazních prostředků:
- ověřenou kopii evidenčního listu Federace židovských obcí,
 - ověřenou kopii předvolání (výzvy) k transportu,
 - úředně ověřené svědecké prohlášení z vlastní přímé vědomosti,
 - úředně ověřené svědecké prohlášení osoby znalé uvedené události.
- (7) U osob, které byly soustředěny v 6. pracovním praporu armády Slovenského státu nebo v tzv. Munka táborech na území Maďarska, se bude požadovat:
- úřední potvrzení židovské obce k povolání do pracovního praporu s výpisem z vojenských kmenových dokladů nebo
 - výpis z lékařské dokumentace o utržené ujmě na zdraví v souvislosti s výkonem vojenské prezenční služby v 6. pracovním praporu.
- (8) Za podpůrné doklady budou považovány například:
- úředně ověřený výpis z kroniky obce o ukrývané osobě,
 - úředně ověřená kopie dokladu o odevzdání potravinových lístků
- (9) Osoby, ukrývající se z důvodu povolání na pracovní nasazení či zběhnutí z něho, předloží:
- úředně ověřenou kopii předvolání na pracovní nasazení (pracovní příkaz) nebo
 - úředně ověřené svědecké prohlášení z vlastní přímé vědomosti nebo
 - úředně ověřené svědecké prohlášení účastníka znalého uvedené události.
- (10) Osoby, ukrývající se z důvodů před zatčením pro odbojovou nebo politickou činnost, předloží:
- úředně ověřenou kopii policejního zatykače nebo
 - úředně ověřené svědecké prohlášení z vlastní přímé vědomosti nebo
 - úředně ověřené svědecké prohlášení osoby znalé uvedené události.

III.

Tímto doplňkem se současně zrušuje původně přijaté opatření ze dne 26. května 1994 ukrývaným dětem do 15 let věku. Osvědčení vydané jim podle zákona č. 255/1946 Sb. v letech uplynulých zůstává nedotčeno.

Informaci podává: Ing. Jaroslava Příbylová, náměstkyně ministra obrany ČR

SDĚLENÍ OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ

Oznamujeme občanům, že ve čtvrtek dne 4. října 2001 v době od 8.00 do 13.00 hodin bude přerušena dodávka elektrické energie v naší obci mimo ul. Záhumenní a okolí myslivny. Z tohoto důvodu bude pošta v Krmelíně v dopoledních hodinách uzavřena.

NABÍDKA

Na základě usnesení 68. schůze Rady obce Krmelín ze dne 12.9.2001 a v souladu s § 39 zákona č. 128/2000 o obcích v platném znění,

seznamujeme občany se záměrem

pronajmout v budově Obecního úřadu, parcela č.12/1 v k.ú.Krmelín, ul.Kostelní, 739 24 Krmelín 70 tyto nebytové prostory:

- místnost	43 m ²
- kuchyňka	9 m ²
- archiv	3 m ²
celková plocha	55 m ²

Nabídky na způsob využití těchto nebytových prostor s cenou za pronájem předejte písemně Obecnímu úřadu v Krmelíně do 5.10.2001.

V letošním roce ukončí svou činnost smutečního řečníka paní Alena Ostárková. Za dlouholetou práci a ochotu jí touto cestou vyslovujeme upřímné poděkování.

Dosud se nám však nepodařilo najít vhodného nástupce. Žádáme proto pána -paní, kteří by tuto nesnadnou práci byli ochotni pro naše spoluobčany vykonávat, aby se přihlásili v kanceláři Obecního úřadu v Krmelíně, kde jim budou poskytnuty i další informace.

Předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Seznamujeme Vás s předběžnými výsledky o sčítání lidu, domů a bytů k 1.3.2001 dle publikace zpracované Českým statistickým úřadem. Uvedené údaje se týkají naší obce.

• počet obyvatel	1 818	
z toho počet mužů	898	
počet žen	920	
• složení obyvatelstva podle věku		
občané do 14 let věku	310	17,1 %
muži ve věku 15-59 let	602	33,1 %
ženy ve věku 15-59 let	588	32,3 %
muži nad 60 let	137	7,5 %
ženy nad 60 let	181	10,0 %
• obyvatelé podle ekonomické aktivity		
pracující muži	425, tj.	47,3 %
pracující ženy	348, tj.	37,8 %
• obyvatelstvo podle národnosti		
česká národnost	1 711	94,1 %
moravská národnost	54	3,0 %
slezská národnost	1	0,1 %
slovenská národnost	13	0,7 %
německá národnost	2	0,1 %
polská národnost	6	0,3 %
ostatní a nezjištěno	31	1,7 %
• obyvatelstvo podle náboženského vyznání:		
bez vyznání	987, tj.	54,3%
věřících	683, tj.	37,6%, z toho:
církev římskokatolická		520
českobratrská církev evangelická		23
církev čsl. husitská		77
ostatní		63
nezjištěno		148
• domovní a bytový fond:		
domů celkem 514, z toho		
trvale obydlené 465 - z toho rod. domky 459		
neobydlené 49		
bytů celkem	696	
trvale obydlené	622	
neobydlené	74	
z toho obydlen přechodně	12	
sloužící k rekreaci	8	
nezpůsobilý k bydlení	6	

Z Á Ř Í - V Í T Á M E V Á S V E Š K O L C E

Na začátku každého školního roku prožívají děti mnoho nových situací, které v nich vyvolávají různé pocity. Některé jsou v kolektivu ostatních nesmělé a zakřiknuté a všechen ten ruch je poněkud vyvádí z míry. Možná ještě ostatním nedůvěřují nebo prožívají vůbec první chvíle svého života mimo domov. Některé jsou naopak ve společnosti dětí jako rybičky ve vodě.

Řekne-li se „školka“, představujeme si budovu a místnosti plné rozradostněných dětí. Za radostí a zábavou je však třeba vidět nejen šťastné úsměvy, ale i zaměstnané ruce a mysl dětí. Každý týden, každý měsíc, každé roční období si pro děti připravujeme program - jakýsi kalendář činností na každý den, abychom v nich rozvíjeli dovednosti, znalosti, tvořivost i aktivní zábavu. Svě nadání a záliby mohou dále rozvíjet v dramatickém, výtvarném a hudebním kroužku.

Hravou formou budeme v naší mateřské škole vyučovat i anglický jazyk, také v zájmovém kroužku.

Neváhejme tedy a pusťme se do radostné práce, ať „školka plná zábavy“ přinese dětem cílený záměr - ať mohou prožívat něco, co jim přinese radost, nové poznatky a zdokonalení jejich tvořivých schopností.

Celkový počet přihlášených dětí na školní rok 2001-2002 je 51.

O děti se starají: paní ředitelka - Jitka Janková

paní učitelky - Zdenka Holaniková, Lucie Neničková, Marie Vašicová

paní školnice - Božena Stružková

Stravování dětí má v péči, spolu s pracovníci školní jídelny Základní školy v Krmelíně, slečna Martina Popelářová.

Jitka Janková, ředitelka MŠ

Z NAŠÍ ŠKOLY

Vážení rodiče !

Letní prázdniny jsou v nenávratnu, Vaše ratolesti každé ráno spěchají do školních lavic a Vám se dostává do rukou podrobný organizační plán školního roku 2001/2002.

Pedagogičtí pracovníci školy

Mgr. Dušan Ignačik	ředitel školy
Mgr. Marcela Trávníčková	třídní učitelka 1. třídy
Mgr. Romana Tylečková	třídní učitelka 2. třídy
Zdenka Hečková	třídní učitelka 3. třídy
Mgr. Dagmar Jínová	třídní učitelka 4. třídy
Mgr. Taťána Pavlicová	třídní učitelka 5. třídy
Anna Libišová	vychovatelka školní družiny

Unie rodičů

Radana Balcarová	předsedkyně
Hana Slavíková	pokladník
Renata Vychodilová	jednatel
Kamila Balcarová	člen
Iveta Hradilová	člen
Jaroslava Kvitová	člen

Žáci

K 1.9.2001 bylo zapsáno 110 žáků, tj. průměrně 22 žáků na jednu třídu.

1. ročník - 17 dětí

- 2.ročník - 20 dětí
- 3.ročník - 25 dětí
- 4.ročník - 21 dětí
- 5.ročník - 27 dětí

Výuka

Výuka povinných předmětů probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola,č.j. 16847/96 –2.

Za návaznost učiva v jednotlivých ročnících a dodržování osnov i tematických plánů zodpovídá ředitel a pedagogové v jednotlivých ročnících.

Zájmové útvary, kroužky, nepovinné předměty

Počítače (2. - 5.ročník) - T. Pavlicová	pondělí	12.30 - 13.30
Florbal - D.Ignačík	pondělí	14.00 - 15.00
Sportovní hry (4. a 5.ročník) - A.Libišová	pondělí	15.00 - 16.00
Sborový zpěv - M. Trávníčková	úterý	13.00 - 14.00
Školní časopis - D. Jínová	úterý	13.00 - 14.00
Náboženství - L.Staňková	středa	14.00 - 15.00
Šachy - Z. Hečková	středa	12.30 - 13.30
Výtvarný kroužek (výběr ze všech ročníků)	čtvrtek (každý lichý)	12.30 - 14.30R.Tylečková)
Minikopaná - M.Čejka, J.Šindel	neděle	17.30 - 19.00

(pravidelná činnost bude zahájena od října 2001)

Školní družina

Provozní doba školní družiny byla stanovena na dobu 11.15 – 16.15 s maximálním počtem 25 dětí .

Harmonogram školního roku 2001/2001

Září :	3.9.	Slavnostní zahájení školního rok
	10.9.	Zahájení plaveckého výcviku pro žáky 2.a 3.ročníku
	11.9.	Zahájení plaveckého výcviku pro žáky 1. a 4.ročníku
	25.9.	Schůze výboru UR s rodiči + třídní schůzky
	26.9.	Fotografování 1.ročníku
	28.9.	Státní svátek

Říjen : 29. – 30.10. Podzimní prázdniny

Listopad : 20.11. Pedagogická rada + konzultace
Zubní prohlídky žáků 1. – 5.ročníku

Prosinec : 6.12. Mikulášská nadílka
10. - 20.12. ŠvP (2.,3.,4.ročník)
23.12. - 2.1. Vánoční prázdniny

Leden : 3.1. 2002 Zahájení vyučování

	22.1.	Pedagogická rada + konzultace		
	31.1.	Ukončení 1.pololetí - rozdání vysvědčení		
Únor :	1.2.	Pololetní prázdniny		
	4.2.	Zahájení 2.pololetí		
	5.2.	Zápis do 1.ročníku		
	14.2.	Výchovný koncert		
	25.2. – 1.3.	Jarní prázdniny Dětský maškarní bál (ve spolupráci s UR)		
Březen:		4. školní ples (ve spolupráci s UR)		
	28. – 29.3.	Velikonoční prázdniny		
Duben:	16.4.	Pedagogická rada + konzultace		
			Květen:	1.5. Státní svátek
	8.5.	Státní svátek		
	14.5.	Den matek - besídka		
	31.5.	Den dětí (ve spolupráci s UR)		
Červen:		Školní výlet		
	18.6.	Pedagogická rada		
	28.6.	Závěr školního roku 2001/2002		

V průběhu celého školního roku budou děti navštěvovat Divadlo loutek v Ostravě, pedagogové jim vybrali a objednali tato představení : Princezna Majolena, Dvě pohádky z perníku, Šípková Růženka, Hrátky s čertem, My se vlka nebojíme, Půjdeme spolu do Betléma

O dalších akcích a případných změnách budou děti i rodiče včas informováni.

ZÁJMOMÉ ORGANIZACE

Z činnosti klubu důchodců

Činnost Klubu důchodců neustává ani v letních měsících. Členové se pravidelně scházejí každé pondělní dopoledne k pobesedování, vyslechnutí či předání aktuálních informací, ale také proto, aby si případně popřáli u příležitosti životního výročí.

5. července se u základní školy uskutečnilo odpolední přátelské posezení s douzováním párků. Akci 50-ti účastníků zpestřila Krmelanka, která zahrála jubilantům narozeným v červenci. Zpestřením posezení bylo i kolo štěstí. Přítomní zde byli seznámeni s tím, co se v průběhu uplynulého měsíce událo a co se připravuje. Zábava v dobré pohodě vydržela do večerních hodin.

8. července se uskutečnila odpolední vycházka do Proskovic s plánovaným posezením u chaty státních lesů. I když na akci silně zapršelo, díky panu Rudolfu Strakošovi, který předem zabezpečil a připravil prostory chaty k příjemnému posezení, všech 30 účastníků se hezky pobavilo u harmoniky pana Josefa Vijačky a při kole štěstí a vtipech pana Jaroslava Šuláka. V podvečer se všichni spokojeni vraceli domů.

9. července se v Hukvaldech uskutečnila další schůzka zástupců Klubu důchodců z Povodí Ondřejnice k projednání užší spolupráce. Náš Klub zde zastupoval pan Lumír Šindel.

2. srpna se uskutečnilo další odpolední přátelské posezení, tentokrát v klubovně. Zde brzy po zahájení a krátkém seznámení 46-ti přítomných s činností klubu v uplynulém měsíci a plánu akcí na srpen s popráním všem, kdo se v srpnu narodili, se za zvuků harmoniky pana Josefa Vijačky a zpěvu všech přítomných rozproudila příjemná zábava, která vydržela až do večera. Zpestřením posezení byly výborné koláče, které pro tuto akci připravila paní Albína Tošenovská a po kterých se jen zakouřilo. Kolo štěstí připravil Slávek Škulavík.

9. srpna uskutečnili členové klubu návštěvu manželů Cintlerových v Janovicích u Frýdlantu nad Ostravicí, kde tito na chalupě, v krásném prostředí rodiště zbojníka Ondráše, trávili letní měsíce. 34 účastníků, kteří se do Janovic dopravili osobními vozidly, zde strávilo příjemné odpoledne při hudbě a zpěvu, při opékání donesených buřtů a ochutnávce dalších dobrot, které také někteří účastníci dovezli. Hezké a teplé odpoledne dovolovalo rovněž využití zdejšího bazénu. Tato prázdninová akce se uskutečnila již po několikáté a každý rok krásné prostředí láká více zájemců.

16. srpna se po měsíční přestávce uskutečnilo další setkání žen v dámském klubu, kde pod vedením paní Jany Pchákové si ženy vyměňují zkušenosti z činností, které jsou ženám blízké, pobesedují a některých akcí se zúčastňují i nečlenky Klubu důchodců.

22. srpna uskutečnil Klub důchodců pro své členy jednodenní zájezd, který organizačně připravila paní Františka Grutmanová. Navštívili hrad Helfštýn, kde účastníci s průvodkyní shlédli pečlivě udržovanou zříceninu největšího hradu, ale i expozici tvorby uměleckých kovářů, mincovnu, ale také přípravu prostředí pro mezinárodní setkání uměleckých kovářů.

Po zastávce na oběd v Lipníku nad Bečvou byly dalším místem zájezdu lázně Teplice nad Bečvou, kde účastníci měli možnost navštívit Hranickou propast-nejhlubší ve střední Evropě, dále Zbrašovské jeskyně nebo si prohlédnout areál lázní a okusit či odvést si domů minerální vody ze zdejších pramenů.

Další zastávkou, již na cestě k domovu, byl Starý Jičín se zříceninou hradu. Po upozornění na náročný výstup se do prostoru zříceniny hradu vydalo 12 odvážných a zdatnějších. Ti však nelitovali, protože i když Starý Jičín není tak daleko, na zřícenině, kde je umístěna i expozice starých zbraní, kde bývají pořádána i vystoupení historického šermu apod., nikdo z účastníků dosud nebyl.

6. září se přátelské odpolední posezení mělo uskutečnit v zahradní restauraci Na Benátkách. Z důvodu krajně nepříznivého počasí nám majitel restaurace hezky připravil sál. Přes nepřízeň počasí se akce zúčastnilo 45 členů a dalších občanů, pro které restaurace připravila grilovaná kuřata, makrely a další občerstvení.

Při písničkách a melodiích Krmelanky a při tanci dobrá nálada vydržela až do večera.

Na 11. října připravuje místní Klub důchodců přátelské posezení s hodnotným kulturním programem, který členové klubu pečlivě připravují. Posezení se uskuteční v sále Na Benátkách. Zváni jsou všichni občané.

František Novák

TJ SOKOL Krmelín

Po prázdninách se opět naplno rozběhla činnost v hale TJ Sokol. Pro občany, kteří mají zájem zapojit se do naší sportovní aktivity, uvádíme rozpis cvičebních hodin.

Velká tělocvična

pondělí	8.30 - 11.30	škola
	13.30 - 15.30	školní družina
	17.00 - 18.30	karate
	18.30 - 20.00	futsall muži

	20.00 - 21.00	aerobic
úterý	8.30 - 11.30	škola
	16.00 - 17.00	házená minižáci
	17.00 - 18.00	házená ml.+st.žáci
	18.00 - 19.00	házená dorostenci
	19.00 - 20.00	házená muži
středa	9.30 - 12.30	škola
	17.00 - 18.30	karate
	18.30 - 20.00	házená ženy
	20.00 - 21.00	aerobic
čtvrtek	9.30 - 11.30	škola
	13.00 - 14.30	floorbal-škola
	19.00 - 20.30	futsal-muži

Velká tělocvična

pátek	16.00 - 17.00	házená minižáci
	17.00 - 18.00	házená ml.+st.žáci
	18.00 - 19.00	házená dorostenci
	19.00 - 20.00	házená muži
	20.00 - 21.00	házená stará garda
sobota	18.00 - 19.30	volejbal-smíšená dr.

Malá tělocvična

pondělí	16.00 - 18.00	stolní tenis žáci
	18.00 - 21.00	stolní tenis muži
úterý	19.00 - 21.00	cvičení pro ženy
středa	19.00 - 21.00	jóga
čtvrtek	16.00 - 18.00	stolní tenis žáci
	18.00 - 21.00	stolní tenis muži
pátek	17.00 - 21.00	stolní tenis členové TJ

Posilovna TJ Sokol je otevřena od pondělí do pátku vždy od 18.00 do 21.00 hodin.

Mimo cvičební hodiny si můžete malou nebo velkou tělocvičnu po předchozí domluvě s panem Macečkem (správce haly) pronajmout. Malá tělocvična je vhodná pro stolní tenis, velké tělocvična pak pro tenis, badminton, volejbal, nohejbal, sálovou kopanou a jiné kolektivní sporty.

Ceník pronájmů je k dispozici na nástěnce v hale TJ Sokol.

Za výbor TJ Sokol Krmelín Lenka Zborovská

Cvičení pro ženy středního věku

Cvičení pro ženy středního věku jsme zahájily již na podzim loňského roku.

Scházely jsme se pravidelně každé úterý až do června 2001.

Po prázdninové přestávce jsme zahájily cvičení v úterý dne 4. září 2001.

Cvičební hodina je složena takto:

- aerobní zahřátí
- posilování rukou, nohou, břicha, zádových a hýžďových svalů
- preventivní cvičení proti bolestem páteře

Ženy, přijďte si zacvičit !

Cvičíme každé úterý v 19.30 hodin v malé tělocvičně TJ Sokol pod vedením cvičitelek Jany Šťastné a Miluše Tyšerové

Pět let Ostravsko-Opavské diecéze

V minulých dnech si připomínalo biskupství Ostravsko-Opavské diecéze pět let svého trvání. Otec biskup František Václav Lobkowicz, který je v čele biskupství, alespoň v malém výčtu poukázal na skutečnosti v životě diecéze, zvláště v pastorační i hmotné oblasti, zároveň všechny pozdravil a žehnal nám.

Naše farní společenství jako součást Starobělské farnosti také do této diecéze patří. Diecéze Ostravsko-Opavská se rozprostírá na území od Jeseníku až po Jablunkov. Vznikla vyčleněním z arcibiskupství Olomouckého. Čítá celkem 277 farností, ve kterých je přes 550 kostelů. Působí zde 210 kněží, 26 jáhnů, řada řeholních představených, katechetů, laiků a mnoho dalších, kteří jsou si vědomi své zodpovědnosti za život církve a také celé společnosti. Za uvedených pět let 28 kněží zemřelo. V současné době se připravuje na kněžskou službu 30 bohoslovců v Olomouckém semináři. Ke kněžské službě posvětil Otec biskup 35 mužů.

Za dobu existence biskupství se podařilo opravit 171 kostelů a kaplí, z toho část jako kulturní památky a ty kostely, které kulturními památkami nejsou, byly opraveny svépomocí. Nově byly postaveny kostely v Hněvošicích, Služovicích, Vřesině a Porubě. V letošním roce budou dokončeny stavby kostelů v Krásném Polí, Hrabyni, Václavovicích a Loukách u Karviné.

Při výčtu uvedených staveb nutno také připomenout, že bylo otevřeno 29 charitních domů a 3 další se dokončují. Diecézní charita pečuje o 9 107 lidí potřebujících pomoc - mimo humanitární pomoc a uprchlíky. V Diecézi tak pracuje 15 profesionálních a 6 dobrovolných farních charit. S pomocí státních institucí, ale i s pomocí Vašich darů, mohou pracovníci Charity pomáhat nejpotřebnějším. Při této příležitosti Otec biskup také upřímně děkuje všem za výsledek Tříkrálové sbírky, která proběhla také u nás v Krmelíně. Připomíná ovšem i věci, které nám nejsou lhostejné a působí oprávněné starosti, jako nezaměstnanost, (kdy se často lidé dostávají do zoufalé situace), drogová závislost vedoucí až ke kriminalitě apod.

V průběhu posledních 4 let byla postavena budova biskupství, které dominuje socha svatě Hedviky, patronky diecéze. Nachází se zde také Pastorační centrum, Centrum pro mládež, pro rodinu a sociální péči, pro katechezi, referát církevního školství, organizují se rodičovská setkání, setkání osamělých matek, setkání mladých, seniorů, škola partnerství, vzdělávací kurzy, poradny pro plánované rodičovství atd.

Náklady na stavbu včetně vnitřního vybavení činily celkem 70 miliónů korun. Byly hrazeny z půjčky, finančních darů z ciziny a svépomocí včetně vyhlášení akce „Zlatá cihla“. Zůstává uhradit ještě 10 miliónů korun. Všem dárcům Díky.

Otec biskup pozdravuje také seniory a nemocné, (v jejich bolestech, strastech a modlitbách) a zároveň nás povzbuzuje k docela normální lidské toleranci.

Závěrem připomíná také řadu mariánských poutních míst na našem území, které můžeme navštívit pro prohloubení naší naděje.

Ing. Jan Šperlín

Žně počátkem minulého století

Když nastanou mokré žně, vzpomíná se v mém rodném kraji na vtipnou historku patrně ještě z dávnější minulosti.

Bylo jedenkrát velmi mokré léto. Den po dni vytrvale pršelo a lidé se již pro samou vodu nevěděli rady. Když déšť nebral konce, naléhali na burmistra, ať svolá občanskou schůzi, aby se poradili, co proti lijákům dělat. A tak se stalo.

Když byla schůze zahájena, mudrovalo se všelijak, co a jak by se mělo. Když mudrování nebralo konce, přihlásil se ke slovu nejstarší člověk a povídal: „Dělejte jak uznáte, já Vám neporoučím, ale podle mého, já pravím tak: počkáme s tím časem ještě týden a jestli to nebude jinačí - tož to necháme být“. A tak bylo i usneseno a vykonáno. Už kdysi se chodívalo do světa za prací. Především však ti nejnchudnější do RAKOUS NA ŽŇ. Ze Spálova do Přerova se šlo pěšky, protože železnice byla tenkrát pořád ještě drahá. Odtud se jelo vlakem do Vídně. Kdo neměl místo zamluvené, ten musel být na Petra a Pavla na jarmarku v Gänserndorfu (město na severovýchod od Vídně) - tam si totiž sekáče rakouští sedláci najímali, a to podle svalů a urostlosti. Lidé po návratu domů žně i život v Rakousku chválili. Najedli se tam masa a napili vína - a to se pak seklo samo.

Předpokladem pro dobrou úrodu bylo PROCESÍ ZA ÚRODU, které chodívalo již brzy zrána dědinou do polí ke kapličkám a křížům s cherubíny a za zpěvu písně „Žehnej Pane země plody, odlož metlu neúrody...“ Starosta obce a dva radní oděni do černých ornátů nesli kříž, sošku Krista Pána a velikou tlustou svíci. Po procházce poli se šlo do kostela, kde se sloužila mše svatá. A tak byla neúroda zažehnána.

V mém rodném kraji šel pokrok velmi pomalu dopředu. Kolem roku 1900 skoro všichni hospodáři mlátili cepy. Kromě toho způsobu někteří otloukali snopy o sloup, který si postavili doprostřed humna. Jiní si tam postavili prázdnou bečku a otloukali klasy o hrany, takže zrní padalo dovnitř. A ještě jiní položili na humno podlouhlý klátek a šlehali o něj obilím. Tak mlátili jednotlivci. Společně se ale mlátilo cepy - říkalo se tomu „učeneň“, protože sehrát dohromady dva až pět lidí, aby se shodli a neubili, ale snopy dobře vymlátili, to bylo skutečně umění. A tak se mlátilo ve dvojmo, trojmo, čtvero a patero.

Dokud se mlátilo obilí cepy, bylo z lidu zvykem, že kdo domlátil, zanesl „oklepka na živení“ tomu, kdo ještě mlátil. Oklepek byl ze slámy udělaný tajtrlík a na něm přivázané šňůrky. Kdo byl s mlácením hotov a neměl už komu oklepka zanést, musel si ho přes zimu nechat a živiti a ostatní z toho měli radost a smáli se mu.

Kdo oklepka někomu nesl, šel opatrně tam, kde se mlátilo a hodil ho mlatcům na humno pod cepy se slovy: „už ho máte“ a utíkal co nejrychleji pryč. Když se nechal od mlatců chytit, svázali mu ruce, vycpali ho slámou, oklepka mu přivázali na záda a poslali ho zpátky, odkud přišel. S oklepem byly velké honičky a z legrace i velké hádky. Žně tenkrát končily až se sněhem, ale pod střechou.

*z vyprávění starých lidí vybrala a z nářečí
převedla Ing. Zdenka Hranická*

Jak naši předkové mluvili

V Krmelíně se dříve mluvilo nářečím lašským, které bylo od šedesátých let minulého století protkáno hojnými germanismy, které do vesnice přinášeli dělníci z Vítkovických železáren.

Přízvuk tohoto nářečí byl polský na předposlední slabice (např. dě di na). Při otázkách je přízvuk na slabice poslední.: Neviděli stě mojiho synka. Dlouhých slabik se v našem nářečí mnoho neobjevuje. Další zvláštností nářečí je, že rozlišujeme tvrdé (polské) 1 od našeho měkkého 1. Tvrdé 1 je např. ve slovech láska, mlha, lokeť, stolek. Měkké 1 se vyskytuje např. ve slovech lak, Loza, lepší, pokluda.

Nářečí, které se vyskytuje u nás, se také vyznačuje záměnou některých samohlásek a souhlásek. Místo spisovného a je dialektické o, nejčastěji v přičestí minulém činném rodu, u rodu

mužského v čísle jednotném. Pro příklad bych uvedla tato slova: psol místo psal, dělol místo dělal, spol místo spal. U podstatných jmen chlop místo chlap.

Místo spisovného e je i u přičestí minulého činného: nis /nesl/, liz /lezl/. U jmen podstatných chliv /chlív/, obid /oběd/. Ve druhém pádě zůstává správné e u slov chleba, oběda. Rozkazovací způsob má však místo jez, dialektické jiz. Záporné ne, stojí-li samo o sobě, zní ni, ve spojení se slovem zní jako ně: nění /není/, něma /nemá/, nězgraj /nešika/.

Místo e je u mužského rodu u: seul /seděl/, dřul /dřel/, v ženském rodě je však správně seděla, dřula.

V některých výrazech se i přisouvá např. ve slovese pisat', ale odsouvá se ve tvarech pšu, pšeš, pše /pši, pšeš, pše/. V neurčitěm způsobu sloves se i odsouvá a š se změkčí na š. Jedná se např. o slovesa dělat', ležet', jačet' /křičet', litat'.

Proti spisovnému o se v mnoha slovech vyslovuje e: teho /toho/, enem /jenom/. Tam, kde má spisovná čeština e, zůstává o: vajco /vejce/, kolco /kolo/, macocha /macecha/.

Za spisovné o se v některých slovech vyskytuje u: zbuuj /zbojník/, muzg /mozek/.

Dvojhlasý ou zdejší dialekt nemá. Místo ní je všude u: kropy /kroupy/, truba /trouba/, černu /černou/.

Místo spisovného i bývá v některých slovech u: bruch /břicho/, kožuch /kožich/. V jiných slovech se místo spisovného u vyskytuje někdy y: popředy /popředu/, potichy /potichu/.

Za spisovné y je u ve slovese bul /byl/ a ve slově přeč /přýč/. Samohláska y se naopak vsouvá v číslovkách sedym /sedm/, osym /osm/.

Výhodou našeho nářečí je rozlišení výslovnosti tvrdého y a měkkého i a přesnost výslovnosti, proto žáci nemají ve škole problémy s rozlišováním i a y. Velké potíže dělají žákům rozlišování dlouhých samohlásek, protože děti doma a všude okolo slyší vše krátce: krava, dobry, zly.

Co se týče souhlásek v krmelínském nářečí, často dochází k jejich vysouvání: cera /dcera/, řbet /hřbet/, enem /jenom/. Ukvaldy /Hukvaldy/, v jiných slovech se vsouvají: hadra /hadr/, žrat', /žrát/.

T před e se změkčí: těla /tele/, těplo /teplo/.

Č se často zaměňuje hláskou š: štyry /čtyři/, štvrť /čtvrť/ a místo ř se používá r: pekarsky /pekařský/, tesarsky /tesařský/.

Přesmykování souhlásek se zachovalo ve slovech: pahnosty /paznehty/, pančuchy /punčochy/, kret /krtek/.

Ukázky z našeho nářečí:

Len se zasjol /zasel/a jak zešol /vzešel/, musjul /musel/ sa /se/ plevat'. Dozraty sa trhol, rosjul /rosil/, davol do peca a sušul /sušil/. Potem sa lamol /lámal/ a česol /česal/. V zjímě sa přad /předl/ na přaslici, alebo na kolovradku. Napřadene niti na vřetěně se motaly na motovidlo.

Velice zajímavá jsou některá pořekadla a úsloví

Dali v kyty /utekli/.

Dyby měla sviňa rohy, ta by budla.

Bez chuti ani provazka něukruti.

Něpozna ani dudka mezi kurami.

Nězostaně to v měchu /neutají se to/.

Poručul pan psovi a pes ocasovi. Pes se lehnul a ocasem něhnul.

Robili po macku /pracovali po tmě/.

Přišol k temu po haluzji /přišel k tomu lacino/.

Slovníček některých rozdílných slov našeho nářečí

akorat – přesně

babrať – špinit

almara - skříň

babka - porodní asistentka

baganče - šněrovací boty
blambořit - žvanit
baranica - beranice
bazmarina - tlustá žena
bidovať-být nemocen
bečeť - plakat
bo - protože
bolačka - menší rána
bryja - pokrm z ovoce
bočit se - mračit se
cahun - dlouhán
cmudi - čadí
cymbať sa - jít pomalu
čkať - škytat
děprem - teprve
divka - děvečka
dobity - vyčerpaný
dopuščalka - svobodná matka
dřeni - bolesti
drapnuť - chytit
enem - jenom

bantovať - svádět
blazny robiť - dělat vtipy
barviť - hýřit
bijak - rváč
bližňata - dvojčata
borak - chudák
břídiť se - ošklivit se
burdak - fukar
canibal - výrostek
ciganiť - lhát
cukle - dřeváky
čemu - proč
čuť - cítit
děvucha - děvče
dlažka - podlaha
doked' - dokud
dražniť - dráždit
dříť - namáhat se
družka - družička
esli - jestli
faň - dobře

Martina Foltová

TIP NA VÝLET - JEDEME DO MUZEA

Přestože letošní podzim moc cyklistům nepřeje, máme pro Vás další cyklistický tip na výlet. Zajedeme si do muzea.

Vyrazíme směr Stará Ves, Košatka - zde pokačujeme po značené cyklistické stezce č.5 směr Albrechtický.

Pokud jedeme s dětmi, neopomeneme jim ukázat "chovatelskou stanici dravců" na zahradě za místním koloniálem v Albrechtických.

Dále pokračujeme na Studénku po trase č. 6011 až dorazíme k baroknímu zámku, kde je umístěna expozice vagonářského muzea.

Po prohlídce expozice pojedeme po hlavní silnici směr Velké Albrechtice. Silnice vede do prudkého kopce. Na vrcholu je krásný rozhled do kraje.

Pokračujeme sjezdem s kopce, na křižovatce odbočíme doprava na Jistebník. Z Jistebníka jedeme, po všem jistě dobře známé silnici, mezi rybníky do Staré Vsi a zpět do Krmelína.

Cesou máme mnoho možností se občerstvit, takže hladem a žízní určitě trpět nebudeme.

Jana Šťastná

H l e d á s e

lektor nebo důchodce, který by byl ochoten vyučovat anglický jazyk ve dvou kroužcích (žáci 2. třídy a žáci 3. třídy).

Prostory a pomůcky jsou k dispozici, bližší informace u ředitele Základní školy Krmelín.

